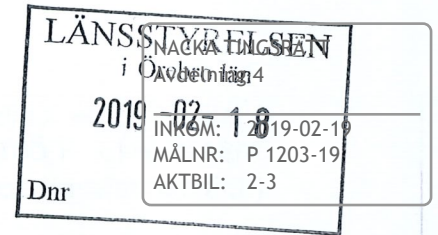

Till

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt

Länsstyrelsen i Örebro Län
Orebro@lansstyrelsen.se

Örebro den 18 februari 2019

NACKA TINGSRÄTT

Ink. 2019 -02- 19

Akt..... P1203-19

Aktbil..... 2

ÖVERKLAGAN TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN VID NACKA TINGSRÄTT

Klagande: Örebro Tennis och Badmintonhall ekonomisk förening,
716411-5615

Ombud: Jur. kand. Jonatan Elf
Advokatfirman Lindahl KB
Box 143
701 42 Örebro
E-mail: jonatan.elf@lindahl.se

**Överklagat
beslut:** Länsstyrelsens beslut 2019-01-28 dnr 403-6111-2018

Saken: Bygglov för glasburar tillhörande padeltennisbanor på
fastigheten Nikolai 3:357

I egenskap av ombud för Örebro Tennis och Badmintonhall ekonomisk förening, 716411-5615, ("ÖTB") får jag härmed överklaga Länsstyrelsen i Örebro läns ("Länsstyrelsen") beslut enligt följande.

1. YRKANDEN

- 1.1 I första hand yrkar ÖTB, att Mark- och miljödomstolen undanröjer Länsstyrelsens beslut 2019-01-28 dnr 403-6111-2018 eftersom den uppförda anläggningen inte är bygglovspliktig.
- 1.2 I andra hand yrkar ÖTB, med ändring av Länsstyrelsens beslut 2019-01-28 dnr 403-6111-2018, att Mark- och miljödomstolen beviljar bygglov enligt ÖTB:s ansökan daterad den 20 juni 2018.

2. BAKGRUND

- 2.1 ÖTB äger fastigheten Nikolai 3:357 i Örebro kommun. På fastigheten bedrivs verksamhet som erbjuder möjlighet till aktivitet inom racketsport för allmänheten. På fastigheten finns även fem stycken tennisbanor belägna utomhus.
- 2.2 ÖTB uppförde under 2017 två stycken padeltennisbanor på fastigheten i anslutning till ovan nämnda tennisbanor. ÖTB sökte inledningsvis inte bygglov för dessa åtgärder eftersom de inte är bygglovspliktiga. Trots detta uppmanade Byggnadsnämnden ÖTB per telefon att söka bygglov, vilket sedermera gjordes.

3. SKÄL FÖR UNDANRÖJANDE AV NÄMNDENS BESLUT

- 3.1 Enligt Boverkets kunskapsbank menas med plank i regel en fristående vägg oftast byggt av trä men även andra material som exempelvis metall eller plast förekommer. Ett plank är oftast både högre och tätare än ett staket. Plank används som alternativ till staket eller stängsel för att markera en gräns eller för att försvåra passage. Plank är även vanligt som insynsskydd, bullerskydd eller vindskydd.
- 3.2 I NE definieras ett plank som en avgränsande eller avspärrande anordning av uppresta, tätstående plankor eller brädor. Någon definition av vad som ska anses utgöra ett plank finns tyvärr inte i plan- och bygglagstiftningen och bedömningen i det enskilda fallet får således göras med hjälp av praxis. Härvid kan noteras att en enskild kommuns definition av vad som ska anses vara ett bygglovspliktigt plank enligt 6 kap. 1 § 7 plan- och byggförordningen (2011:338) inte är på något sätt är avgörande.
- 3.3 Vid bedömningen av om en viss konstruktion ska anses vara bygglovspliktig ska, enligt mark- och miljööverdomstolens praxis MÖD 2014:39, hänsyn tas till konstruktionens höjd, längd, genomsiktighet, läge och utformning i övrigt. Örebro Kommun tillåter exempelvis att plank med glesa brädor eller smide uppförs utan bygglov.
- 3.4 I praxis brukar bygglovsplikten bedömas med hänsyn till plankets läge, utförande och beständighet snarare än utifrån något bestämt höjdmått. Den

aktuella konstruktionen är belägen långt ifrån tomtgräns och har ingen avgränsande funktion.

- 3.5 En padeltennisbana är utformad som en tennisbana, men sporten utförs i en glas- och gallerbeklädd bur. Glaset utgör således en del av spelplanen och hör därför till banan. Det går inte att spela padeltennis utan bur. Buren är inte heller beständig eftersom den med lätthet kan monteras ned och flyttas.
- 3.6 Konstruktionen består dessutom av glas som har en total genomsiktighet. Därmed lämnar konstruktionen inte heller ett dominerande intryck i närmiljön. Det föreligger heller ingen risk för upprepning i området.
- 3.7 Padeltennisbanans väggar är inte plank. Anordningar som inte utgör mur eller plank är fria från bygglovsplikt. Det kan även noteras att en padeltennisbana inte utgör byggnad och således inte heller är bygglovspliktig av den anledningen.
- 3.8 Mot denna bakgrund är de ifrågavarande padeltennisbanornas glasburar inte att hänföra till sådana plank som för vars uppförande erfordras bygglov. Uppförandet av padeltennisbanorna innefattar ej heller eljest åtgärd för vilken bygglov erfordras. Länsstyrelsens beslut att vägra bygglov saknar därför laga verkan och ska på dessa grunder undanröjas.

4. SKÄL FÖR ÄNDRING AV NÄMNDENS BESLUT

4.1 Användningen i gällande detaljplan

- 4.1.1 Det bestrids att åtgärden som ÖTB utfört enligt det sökta bygglovet strider mot användningen "tennishall" som är markens aktuella användningsområde enligt gällande detaljplan.
- 4.1.2 Inuti tennisbarnen som är belägen på fastigheten utövas långt fler racketsporter än tennis och även padeltennis. Padeltennis får även anses tjäna samma syfte som tennis nämligen träning, tävling och rekreation. Padeltennis utövas med racket och tennisboll över nät på samma sätt som tennis. Det finns heller ingen egentlig visuell skillnad mellan en padeltennisbana och en tennisplan som omges av stängsel.
- 4.1.3 En tolkning av gällande detaljplan som innebär att padeltennis skulle strida mot den angivna markanvändningen "tennishall" får därmed anses vara utomordentligt långsökt.
- 4.1.4 Vad gäller konstruktionens påstådda omgivningspåverkan kan nämnas att den varken medför skymd sikt, skuggning, minskad trafiksäkerhet eller påverkan på stads- och landskapsbilden. Det finns även ett ärende hos miljönämnden och ÖTB har i samarbete med en akustikkonsult minskat den omgivningspåverkan som uppstår vid spel avsevärt. Se bilagt utlåtande och åtgärdsförslag, Bilaga 1.
- 4.1.5 Det kan även noteras att det endast är en av padelbanorna som givit upphov till buller. De bullernivåer som kan erhållas efter föreslagna åtgärder är helt i linje med gällande riktvärden för buller. Det är inte heller någon större skillnad i omgivningspåverkan mellan en padeltennisbana och en tennisplan som omges av stängsel.
- 4.1.6 För det fall dessa åtgärder inte anses vara tillräckliga kan, som anges i Bilaga 1, den padelbana som ligger närmast småhusbebyggelse med enkelhet flyttas.

På så sätt torde den omgivningspåverkan som Byggnadsnämnden och Länsstyrelsen påstår föreligga försvinna helt.

- 4.1.7 Därmed bestrids att padelbanorna har en helt annan omgivningspåverkan än angränsande tennisplaner. Det finns heller ingen egentlig visuell/ljudmässig skillnad mot tennisplaner som omges av stängsel.
- 4.1.8 Sammanfattningsvis kan konstateras att såväl byggnadsnämnden som Länsstyrelsen anger att det inom detaljplanens användningsändamål "tennishall" ryms både en byggnad avsedd för racketsportändamål och utomhustennisbanor. Mot bakgrund av detta kan man fråga sig hur andra utomhusbanor avsedda för racketsport kan strida mot gällande detaljplan annat än på godtyckliga grunder.

4.2 Liten avvikelse och syfte

- 4.2.1 För det fall åtgärden som ÖTB utfört enligt det sökta bygglovets anses avvika från den angivna användningen i gällande detaljplan ska bygglov ändå beviljas eftersom åtgärden är förenlig med detaljplanens syfte och endast utgör en sådan liten avvikelse som avses i 9 kap. 31 b § 1 st. PBL.
- 4.2.2 Enligt prop. 1989/90:37 s. 55 ska en bedömning om en avvikelse ska anses som liten göras i förhållande till omständigheterna i det enskilda fallet. I RÅ 1990 ref. 53 II och RÅ 1990 ref. 91 I uttalade Regeringsrätten att frågan om en avvikelse från plan är att anse som en mindre avvikelse bör bedömas inte endast utifrån absoluta mått och tal, utan bör ses till samtliga i målet föreliggande omständigheter. Avvikelserna är mindre och förenliga med planens syfte. Vidtagna åtgärder motverkar inte heller syftet med detaljplanen.
- 4.2.3 Det är ostridigt att både tennis och padeltennis är racketsporter. I övrigt är sporterna mycket lika, vilket redogjorts för ovan. Mot denna bakgrund torde det vara självklart att padeltennis är förenligt med detaljplanens syfte, även vid en lexikalisk tolkning av användningsändamålets ordalydelse. Således utgör padeltennis en liten avvikelse från detaljplanen.

4.3 Allmänt intresse och lämpligt komplement

- 4.3.1 För det fall åtgärden som ÖTB utfört enligt det sökta bygglovets inte kan anses vara en mindre avvikelse ska bygglov ändå beviljas eftersom åtgärden är förenlig med detaljplanens syfte tillgodose ett allmänt intresse. Åtgärden innebär även en sådan annan användning av marken som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen. Se 9 kap. 31 c § PBL.

9 kap. 31 c p. 1 § PBL

- 4.3.2 Ju äldre en detaljplan är, desto större är risken för att enskilda planbestämmelser har förlorat i aktualitet och omöjliggör åtgärder som inte kunnat förutses vid tiden för planläggningen men som i övrigt framstår som lämpliga. Efter det att genomförandetiden för en detaljplan har löpt ut, bör utrymmet för avvikelser från detaljplanen därför allmänt sett vara *större*, se prop. 2013/14:126, s. 181 f.

Tillgodose ett allmänt intresse

- 4.3.3 Med att åtgärden ska tillgodose ett "allmänt intresse" avses att byggnaden eller anläggningen ska vara till nytta för samhället eller en bredare allmänhet. Det

behöver dock inte avse en mängd personer. Exempelvis är det tillräckligt om åtgärden avser att tillgodose ett angeläget behov som är gemensamt för boende i flera en- eller tvåbostadshus, bör det emellertid vara möjligt att godta en avvikelse.

- 4.3.4 Verksamheten på fastigheten drivs av tennis och badmintonklubbar som är ideella föreningar. Genom verksamheten erbjuds allmänheten, framförallt barn och ungdomar, aktiviteter inom olika racketsporter där padeltennis är en snabbväxande racketsport. Verksamheten på padeltennisbanorna bedrivs primärt genom sektionsföreningen ÖTK Padel. Föreningen har överfulla grupper och över 60 barn som spelar regelbundet. Det är även i övrigt hög beläggning på banorna. Det finns således en stor efterfrågan från *allmänheten* att spela padeltennis vilket innebär att de ifrågavarande banorna väsentligen tillgodoser ett allmänt intresse.

Förenlig med detaljplanens övergripande syfte

- 4.3.5 Likafullt ska åtgärden vara förenlig med detaljplanens övergripande syfte. Det kan t.ex. vara frågan om att medge väderskydd vid hållplatser, kiosker, toaletter, små förråd och transformatorstationer på olika allmänna platser. Motsvarande avvikelser bör även vara möjliga inom kvartersmark som används för olika offentliga verksamheter, t.ex. mark som i en detaljplan är avsedd att användas för friluftsliv och idrott. Eftersom syftet med ändamålet i detaljplanen är att bedriva racketsport torde, i enlighet med vad som anförts ovan, padeltennis inte på något sätt strida mot detta syfte.
- 4.3.6 Förevarande bestämmelse tillämpades till och med i ett mål gällande bygglov för uppförande av ett 30 meter högt kommunikationstorn med tillhörande teknikskåp på en fastighet i Tranås kommun. Detaljplanen, vars genomförandetid hade gått ut, angav att området fick användas för småindustri men att det endast fick bebyggas med enklare förrådsbyggnader och skärmtak. MÖD (dom den 14 juni 2016, mål nr P 11236-15) fann att åtgärden stred mot planbestämmelsen om arten av tillåten bebyggelse men att den ändå kunde medges med stöd av förevarande bestämmelse, eftersom den var förenlig med planens övergripande syfte och tillgodosåg ett allmänt intresse.

9 kap. 31 c p. 2 § PBL

- 4.3.7 Eftersom olika racketsporter bedrivs på fastigheten kompletterar padeltennisbanorna i vart fall den i detaljplanen angivna markanvändningen på ett lämpligt sätt, på samma sätt som exempelvis en badmintonbana skulle göra.
- 4.3.8 Bygglov ska enligt bestämmelsen kunna ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen om åtgärden innebär en sådan annan användning av mark som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen. Bestämmelsen innebär t.ex. att service och mindre verksamheter som inte är störande i bostadsområden kan godtas i syfte att få en blandning av olika funktioner och en mer levande stadsmiljö. Padeltennisbanorna är inte mer störande än angränsande tennisbanor.
- 4.3.9 Länsstyrelsen fäster dock stor vikt vid padeltennisbanornas påstådda "omgivningspåverkan". Det har ovan, och i Bilaga 1, på ett tydligt sätt redogjorts för att banorna inte har den omgivningspåverkan som Byggnadsnämnden och

Länsstyrelsen påstår, varför hinder mot att medge avvikelserna enligt denna punkt inte föreligger, i vart fall inte på objektiva grunder.

5. SYN AV FASTIGHETEN

ÖTB hemställer att Mark och miljödomstolen ska företa syn på Fastigheten, till styrkande av att glasväggarna inte är plank, samt har total genomsiktighet, inte gör ett dominerande intryck i miljön och därmed inte har någon omgivningspåverkan. Vidare ska genom synen styrkas att padeltennisbanorna stämmer överens med i detaljplanen angivet markanvändningsändamål.

Fullmakt i original är tidigare ingiven till Länsstyrelsen.

Som ovan

Jonatan Elf

764614 UTLÅTANDE

Handläggare
David Roberthson
Tel
+46 10 505 67 58
Mobil
+46 72 206 45 42
E-post
david.roberthson@afconsult.com

Datum
2019-02-18
Projekt-ID
764614

Utlåtande gällande åtgärdsförslag

1 Åtgärder på befintliga padelburar

Då Backahallen tagit fram ett åtgärdsförslag för att minska ljudstörningar från padelburar mot närliggande bostäder har mätning på provisoriskt monterade åtgärder genomförts.

Utifrån mätning gjord med provisorisk montering av skärmande åtgärder på padelbur, liknande de som föreslagits av Backahallen, kan man konstatera att ljudnivån från direkta gallerträffar minskar. Skillnaden mellan mätning med och utan skärmning av gallerpartier kan vid permanent och mer tätslutande montering även bli något större än den nu uppmätta skillnaden. Även åtgärder gjorda för att göra galler styvare har en god effekt. Utifrån mätning gjord vid tidigare tillfälle och mätning med styvare galler och skärmande åtgärd är skillnaden påtaglig.

Viss skillnad mellan gallerträffarnas kraft vid olika mättillfällen kan dock inte uteslutas.

För att åtgärder ska få bästa effekt bör de implementeras på samtliga gallerpartier på de två sidor närmast angränsande bostäder (söder och öster).

För detaljerat resultat och beskrivning av mätningars genomförande hänvisas till mättrapport 764614 Rapport A.

2 Förflyttning av en padelbur

Vid mätning 2018-05-25 konstaterades att det är banan närmst belägen bostäder som dominerar uppmätta ljudnivåer. Då ljudnivåer sjunker med avståndet kan om nödvändigt en förflyttning av padelbur ytterligare minska bullernivåerna hos boende. Vid flytt av padelbur från kullen till plats bortanför tennisplan och den andra padelburen skulle ljudnivåer från padelbur mot närmsta boende (tomtgräns) minska med ca. 10 dB (avståndet skulle öka till närmsta tomtgräns från ca. 13m till ca. 45m).

NACKA TINGSRÄTT

ÅF-Infrastructure AB

Ink. 2019-02-19

David Roberthson

Akt. P1203-19

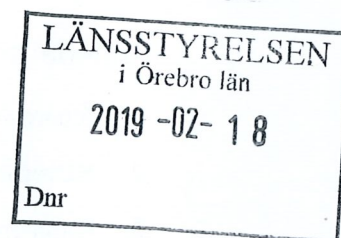
Aktbil. 3

763675 RAPPORT A BACKAHALLEN

Handläggare
David Roberthson
Tel
+46 10 505 67 58
Mobil
+46 72 206 45 42
E-post
david.roberthson@afconsult.com

Datum
2019-02-17
Projekt-ID
764614

Uppdragsansvarig
David Roberthson

Kund
Örebro Tennis och Badmintonhall Ekonomisk förening
Anders Nyman

Backahallen åtgärdsförslag

Mätning på bullerskärmande åtgärd

Uppdrag

Backahallen har bitt ÅF Ljud och Vibrationer att med ljudmätningar, före och efter provisorisk montering, verifiera effekten av föreslagen åtgärd. Syftet med mätningen är att utreda i hur stor utsträckning tilltänkta åtgärder kan minska ljudstörning hos grannbostäder.

Sammanfattning

Mätning visar en skillnad på ljudnivåer från gallerträffar innan och efter montering av provisorisk skärmande åtgärd. De skärmande åtgärder i kombination med styvare galler, som Backahallen föreslår, kan göra stor skillnad på de ljudnivåer som uppstår i anslutning till padelburen.

ÅF-Infrastructure AB/
Ljud & Vibrationer

Handläggare

Granskad

David Roberthson

Matti Saarne

764614 RAPPORT A BACKAHALLEN

Innehållsförteckning

1	Åtgärdsförslag och provisorisk montering.	3
2	Mätresultat	4
3	Kommentarer.....	4
4	Mätningarnas utförande	5
4.1	Allmän information	5
4.2	Instrument	5

764614 RAPPORT A BACKAHALLEN

1 Åtgärdsförslag och provisorisk montering.

Backahallen har själva tagit fram följande åtgärdsförslag:

1. Stabilisering av gallret med stålbalk för att minska vibrationer och få ett mer dovt ljud
2. Dämpning av ljud med plexiglasskiva. En glasskiva monteras utanpå gallret för att på så sätt dämpa ljudet från buren ut mot de berörda fastigheterna.
3. Skulle ytterligare åtgärd vara nödvändig kan möjligen flytt av padelbur vara aktuell.

Vid mättillfället hade vissa åtgärder att styva upp galler testats. Dessa åtgärder demonteras inte inför mätning och denna mätningen visar därmed endast skillnaden mellan åtgärd nr 1 och nr 2.

Den provisoriska monteringen av åtgärd bestod i att på utsidan av gallerpartier hänga plywoodskivor. Plywoodskivorna monteras för att skärma av direktljudet från gallerträffar och på så sätt begränsa ljudet som stör grannar. Då det inte var möjligt att endast för denna mätning göra åtgärder på hela buren valdes att täcka galler i framförallt sydlig riktning då tidigare mätningar gjorts vid tomtgräns söder om padelburen.

Vid en permanent lösning skulle dessa plywoodskivor bytas mot annat material, mått anpassas och monteras tätslutande mot andra konstruktionsdelar.

Mätningar på denna provisoriska montering ska ses som indikerande och ett slutgiltigt resultat kan variera från denna mätning.

764614 RAPPORT A BACKAHALLEN

2 Mätresultat

Mätning utfördes före och efter montering av provisorisk åtgärd. Ljudmätare monterades vid tomtgräns Hangarvägen 7 samt vid en punkt fem meter utanför buren.

Tabell 1 visar mätresultat endast från **gallerträffar** med och utan åtgärd. Mätresultatet innefattar tre sammanvägda gallerträffar för vardera mätförhållande. Dessa värden ska endast ses som skillnadsvärden före och efter teståtgärd och avser inte den resulterande ekvivalent A-vägda ljudnivå som Naturvårdsverket Rapport 6538 hänvisar till.

Tabell 1 Uppmätt ljudnivå för gallerträffar med och utan teståtgärd.

	Utan åtgärd	Med åtgärd	Skillnad
Vid tomtgräns	60 ^{a)}	55	5
Fem meters position	69 ^{a)}	64	5
Vid tomtgräns, 2018-05-25	67 ^{b)}		12 ^{c)}

^{a)} Mätning med viss åtgärd på galler utförd, se nr. 1 på sida 3.

^{b)} Mätresultat från tidigare mättillfälle, utvärderat på samma sätt som vid nu aktuell mätning, men helt utan åtgärd.

^{c)} Förbättring från mätning utförd 2018-05-25 helt utan åtgärd och nu aktuell mätning med utförd åtgärd.

Mätning utfördes även före och efter provisorisk åtgärd med brus från rundstrålande högtalare placerad på spelplan. Denna mätning visar skillnad i ljudnivå som inte kommer från direkta gallerträffar.

Tabell 2 Uppmätt ljudnivå från brushögtalare, med och utan teståtgärd.

	Utan åtgärd	Med åtgärd	Skillnad
Vid tomtgräns	61	60	1
Fem meters position	62	61	1

3 Kommentarer

Utifrån mätning gjord med provisorisk montering av skärmande åtgärder kan konstateras att ljudnivåer från direkta gallerträffar minskar. Skillnaden mellan mätning med och utan skärmning av gallerpartier skulle sannolikt bli något större vid permanent och mer tätslutande montering.

Även åtgärder gjorda för att styva upp galler visar på en förbättrande effekt. Utifrån mätning gjord vid tidigare tillfälle och mätning med styvare galler och skärmande åtgärd är skillnaden påtaglig.

Mätning med brus från rundstrålande högtalare kan till viss del liknas med ljud alstrade på spelplan, men utan gallerträffar. Den skärmande åtgärden har i detta fall inte lika stor effekt på uppmätta ljudnivåer. Detta är inte förvånande då åtgärden utfördes endast på en liten del av aktuella gallerpartier. Åtgärder är dessutom utformade för att framförallt minimera ljudet från gallerträffar. Vid en permanent lösning bör åtgärder även vidtas på även den östra långsidan för att skärma av ytterligare ljud från spelplan.

764614 RAPPORT A BACKAHALLEN

4 Mätningarnas utförande

4.1 Allmän information

<i>Datum:</i>	2019-02-13, (2018-05-25)
<i>Mätpersonal:</i>	David Roberthson, Magnus Ledin
<i>Mätplats</i>	Närområdet kring Backahallens utomhusplaner
<i>Mätmetod:</i>	Mätning av Installationsbuller är utförd enligt SS-EN ISO 16032 och jämförd med FoHMFS 2014:13.

4.2 Instrument

<i>Benämning</i>	<i>Fabrikat</i>	<i>Typ</i>	<i>Internbeteckning</i>
Realtidsanalysator	Norsonic	NOR140	AL202
Realtidsanalysator	Norsonic	NOR140	AL169
Högtalare	Brüel & Kjaer	4292	FK055

Instrumenten är kalibrerade med spårbarhet till nationella och internationella referenser enligt vårt kvalitetssystem. Datum för senaste kalibrering finns angivet i vår kalibreringslogg.